

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний автомобільно-дорожній університет
Факультет механічний
Кафедра іноземних мов

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
професор Анжеліка БАТРАКОВА
«   » 2024 року

Ехан

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни	Теорія і практика перекладу <small>(назва навчальної дисципліни згідно освітньої програми)</small>
статус дисципліни	обов'язкова <small>(обов'язкова / вибірково)</small>
рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) <small>(перший (бакалаврський) / другий (магістерський) / третій (освітньо-науковий))</small>
галузь знань	03 «Гуманітарні науки» <small>(шифр і назва галузі знань)</small>
спеціальність	035 «Філологія» <small>(шифр і назва спеціальності)</small>
спеціалізація	035.10 Прикладна лінгвістика <small>(шифр і назва спеціалізації)</small>
освітня програма	Філологія (Прикладна лінгвістика) <small>(назва освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми)</small>
мова навчання	українська, англійська (окремі компоненти)

Handwritten signature or initials in the bottom right corner.

1. Мета вивчення навчальної дисципліни – формування у студентів знань про напрями в сучасному перекладознавстві; види перекладу; загальнотеоретичні та методологічні питання перекладу; труднощі, що виникають під час перекладу, та способи їх подолання; перекладацькі трансформації; засоби правильного (адекватного) перекладу різних мовленнєвих одиниць і явищ англійської мови українською та англійською мовами; лексико-граматичні, семантичні, а також стильові аспекти перекладу; формування комунікативної, лінгвістичної, соціокультурної та професійної компетенції шляхом залучення до виконання професійно-орієнтованих завдань. Практична мета полягає у формуванні у студентів навичок і вмінь письмового й усного перекладу з англійської мови українською та навпаки в різних стилях літературної мови та формуванні у них лінгвістичної, комунікативної та лінгвокраїнознавчої компетенції, зокрема:

- лінгвістична компетенція передбачає знання мовної системи і правил її функціонування в процесі іншомовної комунікації;

- комунікативна компетенція передбачає здатність сприймати та породжувати іншомовне мовлення у відповідності до умов мовленнєвої комунікації, найважливішими з яких є сфери комунікації, ситуації спілкування з урахуванням адресата і характеру взаємодії партнерів;

- лінгвокраїнознавча компетенція передбачає знання про особливості соціокультурного розвитку країни, мову якої вивчають на сучасному етапі та відповідне уміння здійснювати мовленнєве спілкування (у монологічній та діалогічній формах).

2. Передумови для вивчення дисципліни: для успішного оволодіння дисципліною студенти повинні оперувати знаннями, навичками та вміннями, отриманими у ході вивчення курсів: ОК 01 Культура мовлення фахівця-філолога, ОК 2 Особливості професійного спілкування країн світу, ОК 6 Вступ до мовознавства, ОК 7 Основи інформаційних технологій, ОК 8 Комп'ютерна графіка, ОК 9 Системи управління базами даних, ОК 10 Основи прикладної лінгвістики, ОК 11 Стилїстика, ОК 16 Системи машинного перекладу, ОК 20 Навчальна практика, ОК 21 Навчальна практика.

3. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни		
	денна форма навчання		
Кількість кредитів / год.	11/330		
Семестр викладання дисципліни	(порядковий номер семестру)		
	5	6	7
Розподіл часу за навчальним планом:			
– лекції, год.	–	–	–

– практичні (семінарські) заняття, год.	48	48	64
– лабораторні заняття, год.	–	–	–
– самостійна робота, год.	12	12	56
– курсовий проект, год.	–	–	–
– курсова робота, год.	–	–	–
– розрахунково-графічна робота (контрольна робота), год.	–	–	–
– підготовка та складання екзамену, год.	30	30	30
Підсумковий контроль (залік або екзамен)	екзамен	екзамен	екзамен

Компетентності:

Загальні компетентності:

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання й аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

СК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

СК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною мовами.

5. Очікувані результати навчання з дисципліни:

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати і систематизувати.

ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови і мовлення і використовувати їх для розв'язання складних завдань і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

6. Методи навчання:

МН1 – комунікативний метод (здійснення інтерактивної діяльності, навчальна дискусія, пояснення);

МН2 – практичний метод (виконання практичних завдань, написання наукових робіт);

МН3 – граматико-перекладний метод (вивчення граматичних правил з метою здійснення усної та письмової перекладацької діяльності);

МН4 – аудіо-візуальний метод (зорова невербальна наочність, сприйняття мови на слух: ілюстрації, аудіо, відео).

МН5 – метод спостереження (цілеспрямоване сприйняття мовних та мовленнєвих явищ, їх імітація та практична реалізація);

МН6 – самостійна робота як метод навчання (самостійне опрацювання теоретичного матеріалу з метою його практичного використання).

7. Критерії оцінювання результатів навчання

Для екзамену

Поточний контроль										Екзаменаційний контроль	Разом за дисципліну
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	30	100
7	7	7	7	7	7	7	7	7	7		

1. Підсумковий контроль знань здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється у формі екзамену.

2. Здобувач вищої освіти отримує екзаменаційну оцінку, яка обчислюється як середньоарифметична оцінка поточного контролю та письмового екзамену з дисципліни.

3 Умовою допуску до екзамену є:

– відпрацювання всіх пропущених занять;

– середня поточна оцінка з дисципліни не нижче «3» (60 балів).

Рейтингова оцінка з дисципліни та її переведення в оцінки за національною шкалою і шкалою ECTS здійснюється згідно з Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти ХНАДУ.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
90-100	Відмінно	Зараховано	A	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального
80-89	Добре	Зараховано	B	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального
75-79			C	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками
67-74	Задовільно		D	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки
60-66		E	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.	

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
35–59	Незадовільно	Не зараховано	FX	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
0–34			F	Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

8. Засоби діагностики результатів навчання:

Опитування, перевірка виконання вправ і завдань, написання самостійних робіт, написання словникових диктантів та перекладів, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, поточне тестування, модульне тестування, іспит.

9. Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин	Література
		очна	
1	2	3	
5 семестр			
1	ПР Translation as Process and Result. The Translation Quality Criteria. The Notions of Equivalence, Quality and Adequacy (Faithfulness)	6	1.1, 1.2, 1.3
	СР 1. Дати відповіді на контрольні запитання. 2. Виконати комплексні вправи на зняття лексичних та граматичних труднощів перекладу.	1	
2	ПР Types of translation	6	1.1., 2.1, 2.2

	<p>CP</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дати відповіді на контрольні запитання. 2. Виконати комплексні вправи на зняття лексичних та граматичних труднощів перекладу. 	1	
3	<p>PP</p> <p>The Translator's Transformations</p>	6	1.1, 1.2, 1.3
	<p>CP</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дати відповіді на контрольні запитання. 2. Виконати комплексні вправи на зняття лексичних та граматичних труднощів перекладу. 	1	
4	<p>PP</p> <p>Equivalents, Partial Correspondences and Equivalent-lacking Words</p>	6	1.1., 2.1, 2.2
	<p>CP</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дати відповіді на контрольні запитання. 2. Виконати комплексні вправи на зняття лексичних та граматичних труднощів перекладу. 	1	
5	<p>PP</p> <p>Search for a Polysemantic Word Equivalent</p>	4	1.1, 1.2, 1.3
	<p>CP</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дати відповіді на контрольні запитання. 2. Виконати комплексні вправи на зняття лексичних та граматичних труднощів перекладу. 	1	
6	<p>PP</p> <p>The Problem of Grammatical Equivalent Search while Translating from Typologically Distant Languages</p>	4	1.1., 2.1, 2.2
	<p>CP</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дати відповіді на контрольні запитання. 2. Виконати комплексні вправи на зняття лексичних та граматичних труднощів перекладу. 	1	
7	<p>PP</p> <p>The Problem of Translating Equivalent-lacking Words</p>	4	1.1, 1.2, 1.3
	<p>CP</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дати відповіді на контрольні запитання. 2. Виконати комплексні вправи на зняття лексичних та граматичних труднощів перекладу. 	1	
8	<p>PP</p> <p>The Peculiarities of Rendering International and Pseudointernational Units in Translating from English into Ukrainian and Vice Versa</p>	4	1.1., 2.1, 2.2
	<p>CP</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дати відповіді на контрольні запитання. 2. Виконати комплексні вправи на зняття лексичних та граматичних труднощів перекладу. 	1	

9	ПР Literal Translating of Genuine Internationalisms	4	1.1, 1.2, 1.3
	СР 1. Дати відповіді на контрольні запитання. 2. Виконати комплексні вправи на зняття лексичних та граматичних труднощів перекладу.	2	
10	ПР The Use of Lexical and Lexical Semantic Transformations in Translating from English into Ukrainian and Vice Versa	4	1.1., 2.1, 2.2
	СР 1. Дати відповіді на контрольні запитання. 2. Виконати комплексні вправи на зняття лексичних та граматичних труднощів перекладу.	2	
	Екзамен	30	
	Всього за семестр	90 ПР 48 СР 12 Екзамен 30	
6 семестр			
11	ПР The Problem of Rendering Specific Grammar Forms and Phenomena in Translating from English into Ukrainian and Vice Versa	4	1.1, 1.2, 1.3
	СР 1. Дати відповіді на контрольні запитання. 2. Виконати комплексні вправи на зняття лексичних та граматичних труднощів перекладу.	1	
12	ПР Grammatical transformations in translation	4	1.1., 2.1, 2.2
	СР 1. Дати відповіді на контрольні запитання. 2. Виконати комплексні вправи на зняття лексичних та граматичних труднощів перекладу.	1	
13	ПР Rendering Stylistically-marked Vocabulary of Different Layers	4	1.1, 1.2, 1.3
	СР 1. Дати відповіді на контрольні запитання. 2. Виконати комплексні вправи на зняття лексичних та граматичних труднощів перекладу.	1	
14	ПР The Peculiarities of Rendering Different Types of Phraseological Units in the Stylistic Aspect of Translation	4	1.1., 2.1, 2.2
	СР 1. Дати відповіді на контрольні запитання.	1	

	2. Виконати комплексні вправи на зняття лексичних та граматичних труднощів перекладу.		
15	<p>ПР</p> <p>The Translation Strategies and Their Role in Rendering Stylistic Uniqueness of Artistic Works in Translating from Typologically Distant Languages</p>	4	1.1, 1.2, 1.3
	<p>СР</p> <p>1. Дати відповіді на контрольні запитання. 2. Виконати комплексні вправи на зняття лексичних та граматичних труднощів перекладу.</p>	1	
16	<p>ПР</p> <p>Типологія текстів, релевантна для перекладу. Особливості перекладу англійських неадаптованих текстів</p>	4	1.1, 1.2, 1.3
	<p>СР</p> <p>1. Дати відповіді на контрольні запитання. 2. Виконати комплексні вправи на зняття лексичних та граматичних труднощів перекладу.</p>	4	
17	<p>ПР</p> <p>Аналіз розповсюджених перекладацьких трансформацій при перекладі англійських неадаптованих текстів</p>	6	1.1., 2.1, 2.2
	<p>СР</p> <p>1. Дати відповіді на контрольні запитання. 2. Виконати комплексні вправи на зняття лексичних та граматичних труднощів перекладу.</p>	1	
18	<p>ПР</p> <p>Міжмовна трансформація вербалізації. Аналіз мовних одиниць, визначення їхньої взаємодії та характеристика мовних явищ і процесів, що їх зумовлюють.</p>	6	1.1, 1.2, 1.3
	<p>СР</p> <p>1. Дати відповіді на контрольні запитання. 2. Виконати комплексні вправи на зняття лексичних та граматичних труднощів перекладу.</p>	4	
19	<p>ПР</p> <p>Стратегії, тактики та операції перекладу. Збір, аналіз, систематизація й інтерпретація фактів мови і мовлення і використання їх для розв'язання складних завдань і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.</p>	6	1.1, 1.2, 1.3
	<p>СР</p> <p>1. Дати відповіді на контрольні запитання. 2. Виконати комплексні вправи на зняття лексичних та граматичних труднощів перекладу.</p>	2	

20	ПР Rendering the Passive Voice	6	1.1, 1.2, 1.3
	СР 1. Дати відповіді на контрольні запитання. 2. Виконати комплексні вправи на зняття лексичних та граматичних труднощів перекладу.	2	
	Екзамен	30	
	Всього за семестр	90 ПР 48 СР 12 Екзамен 30	
7 семестр			
21	ПР The Specificity of Rendering English Infinitive in Ukrainian in the Aspect of Morphology	6	1.1., 2.1, 2.2
	СР 1. Дати відповіді на контрольні запитання. 2. Виконати комплексні вправи на зняття лексичних та граматичних труднощів перекладу.	6	
22	ПР The Specificity of Rendering English Infinitive in Ukrainian in the Aspect of Syntax	6	1.1, 1.2, 1.3
	СР 1. Дати відповіді на контрольні запитання. 2. Виконати комплексні вправи на зняття лексичних та граматичних труднощів перекладу.	6	
23	ПР The Specificity of Rendering English Infinitive in Ukrainian in the Aspect of the Peculiarities of the Complex Infinitive Forms Usage	6	1.1., 2.1, 2.2
	СР 1. Дати відповіді на контрольні запитання. 2. Виконати комплексні вправи на зняття лексичних та граматичних труднощів перекладу.	6	
24	ПР Types of Vessels/Safety Assignments	6	1.1, 1.2, 1.3
	СР 1. Дати відповіді на контрольні запитання. 2. Виконати комплексні вправи на зняття лексичних та граматичних труднощів перекладу.	6	
25	ПР Diesel Engine Assignments	6	1.1., 2.1, 2.2
	СР 1. Дати відповіді на контрольні запитання.	6	

	2. Виконати комплексні вправи на зняття лексичних та граматичних труднощів перекладу.		
26	ПР Fuel Oil System Assignments	6	1.1, 1.2, 1.3
	СР 1. Дати відповіді на контрольні запитання. 2. Виконати комплексні вправи на зняття лексичних та граматичних труднощів перекладу.	6	
27	ПР Cylinder & Crankcase Assignments	6	1.1., 2.1, 2.2
	СР 1. Дати відповіді на контрольні запитання. 2. Виконати комплексні вправи на зняття лексичних та граматичних труднощів перекладу.	6	
28	ПР The history of translation	6	1.1, 1.2, 2.1
	СР 1. Дати відповіді на контрольні запитання. 2. Виконати комплексні вправи на зняття лексичних та граматичних труднощів перекладу.	6	
29	ПР Features of translation in different times	8	1.1., 2.1, 2.2
	СР 1. Дати відповіді на контрольні запитання. 2. Виконати комплексні вправи на зняття лексичних та граматичних труднощів перекладу.	4	
30	ПР Translation Industry Trends	8	1.1., 1.2, 2.1
	СР 1. Дати відповіді на контрольні запитання. 2. Виконати комплексні вправи на зняття лексичних та граматичних труднощів перекладу.	4	
	Екзамен	30	
	Всього за семестр	150 ПР 64 СР 56 Екзамен 30	
Разом	Практичні	160	
	СРС	80	
	Екзамен	90	
	Усього	330	

10. Орієнтовна тематика індивідуальних та/або групових занять

- написання доповідей та статей;

- переклад текстів іноземною мовою;
- пошук додаткової інформації щодо окремих питань курсу;
- читання адаптованих і неадаптованих творів англomовної літератури;
- підготовка до усіх видів контролю, в тому числі до контрольних робіт та екзамену.

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення _____

(за потреби)

12. Рекомендовані джерела інформації

1. Базова література

1.1. Теорія та практика перекладу. Аспекти перекладу. Підручник для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня першого, другого, третього та четвертого років навчання денної та заочної форми навчання/Дерік І.М. Одеса: Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського, 2022. 246 с.

1.2. Теорія перекладу: для студентів 3-4 курсів ф-ту «Референт-перекладач», які навчаються за спеціальністю 035 Філологія (Переклад) / Нар. укр. акад. авт.-упор. О. А. Кальниченко]. Харків : Вид-во НУА, 2017. Ч. 1. 64 с.

1.3. Мамрак А. В. Вступ до теорії перекладу: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 304 с.

2. Додаткові джерела:

2.1. Білоус О.М. Теорія і технологія перекладу. Курс лекцій: доопрацьований та доповнений. Навчальний посібник для студентів перекладацьких відділень. Кіровоград, РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2013. 200 с.

2.2. Теорія і практика перекладу : навчальний посібник для студентів спеціальності 035 “Філологія” / Г. Г. Єнчева, А. В. Сітко, Л. Г. Буданова. — Вінниця. : Нова Книга, 2023. — 296 с

3. Інформаційні ресурси

3.1. Теорія і практика перекладу <https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=5911>

3.2. Офіційна транслітерація [Електронний ресурс] // Словник. Портал української мови та культури – Режим доступу до ресурсу: <https://slovnyk.ua/translit.php>.

3.3. Словники української мови онлайн [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://uk.worldwidedictionary.org>

3.4. English Grammar Links for ESL Students – Available at: <http://www.g1.umbc.edu/~kpokoysl/grammarl.htm>

3.5. On-line English Grammar. – Available at: <http://www.edunet.com/english/grammar/toc.html>

